

Kursusmodul – Ung 1 & 2 – Overgangen fra ung til voksen i FDF

Dette oplæg er tænkt som inspiration til kursusholdere, der skal hjælpe ledere/kredsledere godt i gang med at bruge ung 1 & 2 materialet. Og derved gøre det nemmere og mere overskueligt for kredsene at hjælpe de unge godt videre, som voksen i FDF.

Start med at lege en leg!

Del 1. – Ung 1 og Ung 2

Det vi skal afsøge og være nysgerrig på i 1. del, er hvad deltagerne gerne vil med de unge. Derfor skal vi prøve at finde ind til det kredsene i virkeligheden gerne vil, når de siger ”Vi vil gerne have de unge med!” Hvad er målet og hvad ligger der bag! – Vil de gerne have ledere eller vil de give unge / unge voksne et ståsted at møde verden fra.

Tid	Tema	Spørgsmål	Beskrivelse	Kommentar
	Del1 Hvorfor!			
5min	Forventnings-afstemning	Hvad forventer du af modulet?	<i>Deltagerne tænker over det selv. – Danner eget billede. Man kan med fordel stå i en rundkreds og gå rundt og dele sine tanker med andre efterfølgende.</i>	Her kan oplægsholder danne sig et billede af forventningerne og måske finde to-tre gode emner at samle op på til sidst, hvis ikke det dækkes af modulet.
15min	Hvad vil vi egentligt med de unge?	Hvorfor er du FDF-leder? - Hvad giver det dig at være voksen i FDF?	<i>Deltagerne først tænke over spørgsmålet og derefter gå sammen to og to og snakker. I kan med fordel samle op i plenum.</i>	Vi afsøger hvad det er der gør, at man faktisk er med i FDF.
15min		Hvis du skulle skrive tre ord på	1.Skriv på post-it. 2.Del med sidemanden.	Med denne øvelse skal i gerne finde ind til kernen af

Kursusmodul – Ung 1 & 2 – Overgangen fra ung til voksen i FDF

		<p>hvad FDF giver dig, hvad skulle det så være?</p>	<p>3.Gå derefter sammen i grupper af 4-5personer. Sæt post-it på bordene imellem jer. 4.Tal om hvad der er vigtigt, skriv gerne flere post-its. 5.Sådan skal der prioriteres. Find de tre vigtigste i gruppen! 6.Til sidst taler vi i plenum om hvad der går igen i grupperne. Man kan med fordel stå op omkring en væg. Oplægsholder kan skrive ordene op på en easy-flip. Se om du kan få det samlede output ind på 3-4 fælles ord. Enten ved at lade deltagerne lave fælles kategorier eller selv drage konklusioner.</p>	<p>hvad der faktisk motivere dem der allerede er FDFere til det at være frivillig. Det er sandsynligt, at hvis man kan genskabe årsagen til at man selv er frivillig, hos de unge at der så er en større chance for at også de vil være voksne i FDF.</p>
15min	Hvad kræver det at være leder?	Hvad vil det sige at være voksen i FDF?	<p>1.Skriv på post-it. 2.Del med sidemanden. 3.Gå derefter sammen i grupper af 4-5personer. Sæt post-it på bordene imellem jer. 4.Tal om hvad der er vigtigt, skriv gerne flere post-its. 5.Sådan skal der prioriteres. Find de tre vigtigste i gruppen! 6.Til sidst taler vi i plenum om hvad der går igen i grupperne. Man kan med fordel stå op omkring en væg. Oplægsholder kan skrive ordene op på en easy-flip. Se om du kan få det samlede output ind på 3-4 fælles ord. Enten ved at lade deltagerne lave fælles kategorier eller selv drage konklusioner.</p>	<p>Dette kan være forskelligt fra kreds til kreds. Men det handler om hvilket arbejde det er den unge skal indføres i.</p>
	Hænger tankerne omkring hvad i gerne vil og hvad det kræver,	Hvordan hænger årsagen til at du er FDFer sammen med det I	<ul style="list-style-type: none"> • Ser deltagerne sammenhænge mellem hvorfor de selv er ledere og hvad det kræver at være leder i FDF? 	<p>Nu ved vi (fra processerne over) hvad det er vi gerne vil med de unge og vi ved hvad det kræver</p>

Kursusmodul – Ung 1 & 2 – Overgangen fra ung til voksen i FDF

	sammen med det i spørger de unge om?	ønsker at få de unge til?	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan hænger de 'output' ud med det vi implicit og eksplicit beder de unge om at være med i? • Hvad siger vi til de unge i dag? – Hvordan arbejder vi med overgangen fra ung til voksen? • Hvordan kunne man med fordel arbejde med de unge i fremtiden? 	at være voksen i FDF.
--	--------------------------------------	---------------------------	--	-----------------------

Del 2 – Den gode leder

I anden del af modulet bliver vi klogere på hvad den gode leder er og hvad det kræver at være en god medledere.

45min	Del 2; Den gode leder	Hvad vil det sige at være en god leder? – Hvad forventer vi af hinanden som medledere?	<p>Case omkring nogle af de situationer der kan opstå mellem ledere. Se bilag!</p> <p>Vælg en af de to cases.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Casen læses højt i grupper af ca. 4 personer. 2. Lad hver deltager repræsentere en af rollerne i casen. 3. Nu skal deltagerne med hver deres rolle <p>Spørgsmål som rollerne deltagerne har skal forholde sig til:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Hvad er der på spil? b. Hvad handler situationen om? c. Hvorfor handler rollen som den gør? d. Hvilken følelse ville rollen gå fra mødet med? e. Hvordan ville rollen have det på næste møde? <p>Bagefter kan man i gruppen eller fælles diskutere følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Hvad handlede situationen i virkeligheden om? b. Hvordan kommer rollerne godt videre? 	*Bonus: man kan overveje at gennemspille casen som et rollespil.
-------	-----------------------	--	---	--

Kursusmodul – Ung 1 & 2 – Overgangen fra ung til voksen i FDF

			<p>c. Hvordan skal situationen håndteres? d. Hvordan løser I konflikter mellem ledere? e. Hvordan undgår man konflikter mellem ledere? f. Hvordan bliver vi bedre til at tage nogle af de svære samtaler i kredsen?</p>	
		Hvad er en god leder?	<p>Opsamlingssspørgsmål: Hvordan er man en god leder? Hvordan er man en god med-leder? Hvordan hjælper vi hinanden med at blive bedre ledere? Hvordan tager vi snakken om det gode lederskab i kredsen? Hvordan tager vi de unge seriøst? Hvordan bruger vi de unges kompetencer f.eks. når de kommer hjem fra kursus?</p>	

Del 3 – Kredsenes liv og lederfællesskab

45min	Del 3 – Kredsenes liv og lederfællesskab		<p>Deltagerne går en tur i grupper af to-tre personer. Brug materialet i bilaget. Ca. 30min til de tre dele. Efterfulgt af fælles opsamling.</p> <p>Opsamlingssspørgsmål: Hænger unge-arbejdet, udrustning af de unge og lederfællesskabet sammen med det i gerne vil?</p> <p>Hvordan arbejder I med de unge i kredsen nu? Giver tankerne fra øvelsen jer ideer til at ændre noget?</p>	
-------	--	--	---	--

Del 4 – Hjem og hvad så?

Kursusmodul – Ung 1 & 2 – Overgangen fra ung til voksen i FDF

45min	Del 4 – Opsamling og implementering		Brug bilag til del 4 – Efterfølgende opsamling fælles. 10min til at lægge sin egen plan. Skriv din todo-liste i kalenderen så du husker den på næste ledermøde. Lav en plan for hvad man vil gøre den næste måned og hvad er planen det næste år. Det godt at få sat både kortsigtede og langsigtede mål.	
			Inspirationsmateriale: Fastholdelsesundersøgelse i FDF 2018 (Findes på FDF.dk eller ved henvendelse til FDF@fdf.dk) Bog: Ung i en præstationskultur (Kan lånes af en forbundssekretær)	
15min	Afrunding		Hvad tænker i ellers? – kunne det bruges? <ul style="list-style-type: none"> - Hvordan passer modulet med dine forventninger? - Hvordan vil du bruge de ideer du fik? - Hvad var det mest brugbare på modulet? - Hvad tager du med dig hjem? Hvis I er blevet klogere, så forpligter det!	

Bilag til Del 3; Kredsens liv og lederfællesskab

A. Gå en tur.

Stationer med kredens liv og lederfællesskab; hvad tilbyder vi de unge? (stationerne er genkendelige og vi stopper forskellige steder og vandre sammen med nye tanker).

1. Hvordan bliver de unge en del af lederfællesskabet?

- A. Hvordan har lederfællesskabet det i kredsen?
- B. Hvad er dine bedste ideer til at de unge bliver en del af fællesskabet?
- C. Hvilke af de nævnte ideer tror du mest på?

Kursusmodul – Ung 1 & 2 – Overgangen fra ung til voksen i FDF

- D. Hvem kan hjælpe dig videre?
- E. Hvad kan du konkret gøre herfra?

2. Hvordan ruster du de unge til arbejdet i kredsen?

- A. Hvordan arbejder i med lederudvikling og uddannelse i kredsen?
- B. Hvad er dine bedste ideer til at forbedre lederuddannelse i kredsen?
- C. Hvilke nævnte ideer tror du mest på?
- D. Hvem kan hjælpe dig videre?
- E. Hvad kan du konkret gøre herfra?

3. Hvordan arbejder i med unge i kredsen?

- A. Hvordan gør vi unge spændende i kredsen?
- B. Hvad er dine bedste ideer til at forbedre seniorarbejdet i kredsen?
- C. Hvilke nævnte ideer tror du mest på?
- D. Hvem kan hjælpe dig videre?
- E. Hvad kan du konkret gøre herfra?

Bilag til Del 4; Opsamling og Implementering - I hold af to personer. Hver person interviews af den anden med følgende spørgsmål:

- A. Hvordan gør vi overgangen fra ung til voksen bedre i kredsen?
- B. Hvad er dine bedste ideer til at forberede praksis? (Spørg gerne et par gange – Hvad kunne du ellers gøre?
– Det vigtigt at kommer forbi de ideer man måske allerede havde fået. Vi skal ned til de 'dybe' ideer)
- C. Hvilke af de ting vi var igennem, tror du mest på?
- D. Hvad skal der til for at du kommer i mål med den idé?
- E. Hvem kan hjælpe dig videre?
- F. Hvad vil du konkret gøre herfra?

Kursusmodul – Ung 1 & 2 – Overgangen fra ung til voksen i FDF

Case til del 2 - Så ti dog stille!

Leder-Poul kommer halsende fra arbejde og når kun lige piltemødets opstart. Heldigvis havde assistenten Anna været der i god tid og gjort klar til dagens mødeaktivitet. Piltene skal lære førstehjælp og på et lille førstehjælpsløb. Det plejer at være Poul, som står for aktiviteterne, men fordi han har så travlt på arbejdet, spurgte Anna selv, om hun ikke skulle tage mødet. Hun sagde, at hun havde mod på mere ansvar og havde fået nogle gode ideer med hjem fra Seniorkursus, hun gerne ville afprøve. Anna er godt i gang med at forsøge at få ro på piltene, men de løber rundt og hører ikke på Anna. Poul råber alt, hvad han kan, da han kommer blæsende ind i lokalet "Så ti dog stille"! Piltene bliver forskrækkede og Anna ser lidt misbilligende ud, men går i gang med dagens program. Hun underviser i førstehjælpen og børnene lærer om brækkede ben i form af pølser og ketchup. Der bliver grint en hel masse og Poul synes, det er så forstyrrende, at Anna ikke får piltene til at tie stille! Derfor afbryder han tit med et "Så ti dog stille!" Søren, pilt, hænger bogstaveligt talt i gardinerne. Poul hiver ham ned og sender ham uden for døren. De andre pilte griner, da Søren går ud. Han kigger ned i gulvet. Da Anna begynder at sende piltene på løb, kommer Poul i tanke om, at de slet ikke har fået at vide, at de skal gå ordentligt, så han stopper dem alle og giver instrukser om, at de skal opføre sig pænt, for alle kan se, hvor de kommer fra, når de har FDF-skjorten på.

Da mødet er slut, siger Poul, at han synes, det var et fint møde. Anna nikker på hovedet, men er ikke helt enig. Hun har faktisk en lidt ærgerlig fornemmelse med det. Poul vinker og går hjem.

Spørgsmål til rollerne	Spørgsmål til opsamling i gruppen
Spørgsmål som rollerne deltagerne har skal forholde sig til: Hvad handler situationen om? Hvorfor handler rollen som den gør? Hvordan har de andre roller det? Hvilken følelse ville rollen gå fra mødet med? Hvordan ville rollen have det på næste møde?	Bagefter kan man i gruppen eller fælles diskutere følgende: Hvad handlede situationen i virkeligheden om? Hvordan kommer rollerne godt videre? Hvordan skal situationen håndteres? Hvordan løser I konflikter mellem ledere? Hvordan undgår man konflikter mellem ledere? Hvordan bliver vi bedre til at tage nogle af de svære samtaler i kredsen?

Kursusmodul – Ung 1 & 2 – Overgangen fra ung til voksen i FDF

Case til del 2 - Skal vi snart i gang?

Puslingelederne har sammen lavet en sæsonplan og aftalt, hvem står for møderne. I dag er det Kristina, og Berit glæder sig til at se, hvordan hun har planlagt, at den valgte aktivitet skal gennemføres. Da Berit kommer til puslingemødet, opdager hun, at Kristina er meget stresset og render rundt og gør klar uden at hilse på børnene. Berit siger hej og smiler venligt, men får ikke noget svar. Børnene kaster sig over hende med spørgsmål om aftenens program, som hun ikke kan svare på, fordi hun ikke ved, hvad Kristina laver – og hun kan heller ikke finde hende længere.

Arthur på 6 år bliver ved med at spørge, om de ikke skal i gang snart. Berit svarer ham så godt, hun kan, at det skal de snart. Men Arthurs urolighed spredt sig til de andre børn, og Berit bliver irriteret på Kristina. Nu må hun da snart være klar med den aktivitet! Da Arthur for fjerde gang spørger, om de snart skal i gang, taber Berit tålmodigheden og siger lidt for surt til Arthur, at nu skal han altså holde op med at spørge hele tiden – de starter, når Kristina kommer tilbage. Arthur bliver ked af hendes sure svar og Berit har en ærgerlig fornemmelse i maven over tonefaldet bagefter.

Kristina kommer og sender børnene ud på aktiviteterne. Hun kan se, at Arthur er ked af det og spørger Berit, om hun ved hvorfor. Berit vrisser et svar, som gør Kristina trist til mode.

Spørgsmål til rollerne	Spørgsmål til opsamling i gruppen
Spørgsmål som rollerne deltagerne har skal forholde sig til: Hvad handler situationen om? Hvorfor handler rollen som den gør? Hvordan har de andre roller det? Hvilken følelse ville rollen gå fra mødet med? Hvordan ville rollen have det på næste møde?	Bagefter kan man i gruppen eller fælles diskutere følgende: Hvad handlede situationen i virkeligheden om? Hvordan kommer rollerne godt videre? Hvordan skal situationen håndteres? Hvordan løser I konflikter mellem ledere? Hvordan undgår man konflikter mellem ledere? Hvordan bliver vi bedre til at tage nogle af de svære samtaler i kredsen?